

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori u 2017. godini

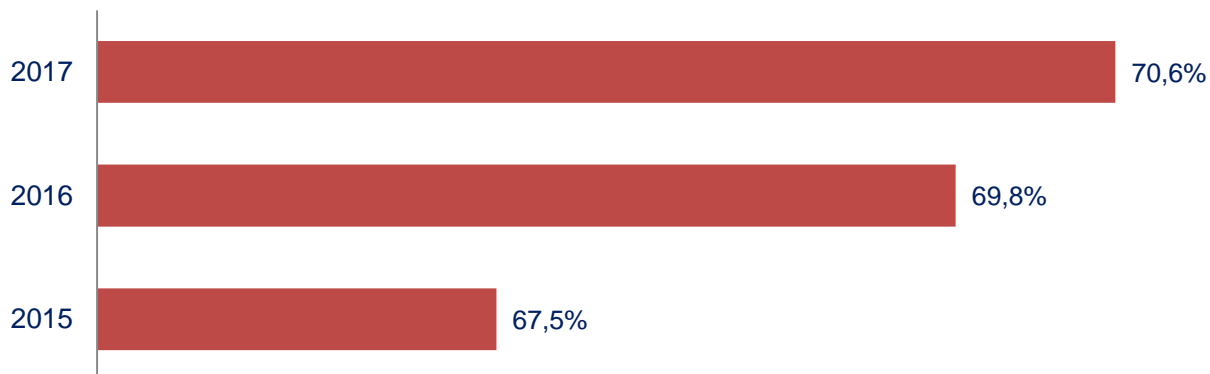
Domaćinstva

*IKT¹ istraživanje koje se sprovodi u domaćinstvima, u skladu sa metodologijom Eurostat-a, **obuhvata domaćinstva sa najmanje jednim članom koji ima između 16 i 74 godine starosti.***

U Crnoj Gori 70,6% anketiranih domaćinstava je izjavilo da ima pristup Internetu kod kuće.

Procenat domaćinstava koja imaju pristup Internetu je porastao u odnosu na prošlu godinu za 0,8%.

Grafik1. Pristup Internetu kod kuće

¹IKT – Informaciono-komunikacione tehnologije

U domaćinstvima se pristup Internetu ostvaruje pomoću nekoliko uređaja, kao što su personalni računar (PC) 56,4% i prenosivi računar (laptop, netbook, tablet) 64,0%. Pored navedenih uređaja za pristup Internetu se koriste i drugi mobilni uređaji, TV povezan na Internet (Smart TV) i igračke konzole (play station).

Tabela 1. Uređaji pomoću kojih se u domaćinstvu pristupa Internetu, (u %)
(ispitanici su mogli dati više odgovora)

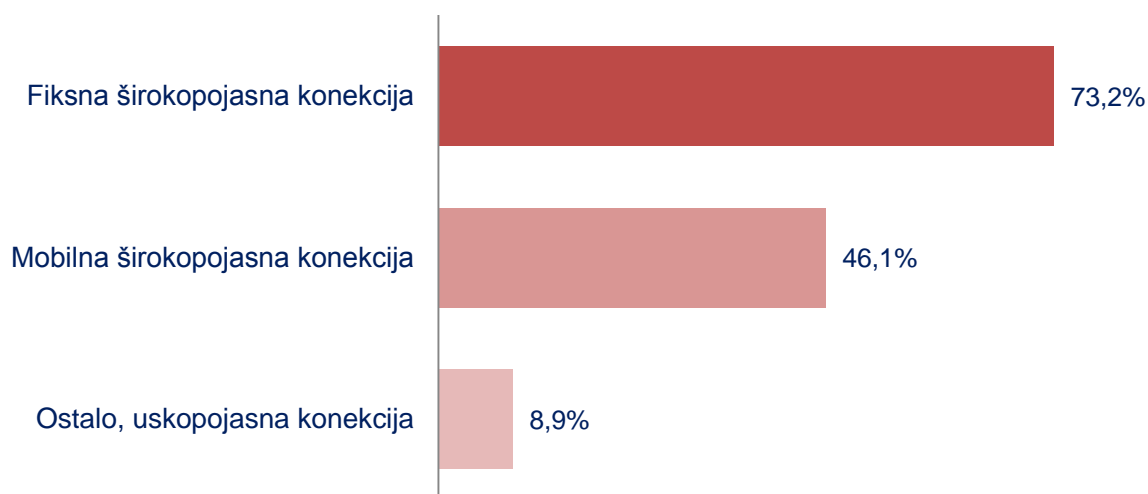
Uređaji u domaćinstvu	2015	2016	2017
Personalni računar (PC)	74,1	68,9	56,4
Laptop, netbook, tablet	56,4	58,4	64,0
Mobilni uređaji	46,9	55,2	68,9

Mobilni uređaji kao platforme preko koje se pristupa Internetu, bilježe konstantan i značajan rast. U odnosu na 2016.godinu zabilježen je rast od 13,7%. Takođe, zabilježen je rast od 5,6% kada je u pitanju korišćenje laptopova, tableta kao uređaja putem kojih se pristupa Internetu u odnosu na 2016.godinu.

U vezi sa načinom pristupanja Internetu, odnosno tipovima Internet konekcije, domaćinstvima je bilo omogućeno da odaberu nekoliko ponuđenih odgovora. Fiksnu širokopoljasnu konekciju (DSL, ADSL, VDSL, kabal, optički kabal, satelit, WiFi) koristi 73,2% domaćinstava. Mobilnu širokopoljasnu konekciju (preko mobilne telefonske mreže, najmanje 3G mreža) koristi 46,1% domaćinstava, a 8,9% koristi uskopopoljasnu konekciju (dial- up, modem ili ISDN, manje od 3G).

U odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast od 6,4% domaćinstava koja koriste mobilnu širokopoljasnu konekciju.

Grafik 2. Tipovi Internet konekcije
(ispitanici su mogli dati više odgovora)

Procenat domaćinstava koja nemaju pristup Internetu kod kuće iznosi 28,1%. U odnosu na prethodnu godinu procenat domaćinstava koja nemaju pristup Internetu kod kuće smanjio se za 1,8%.

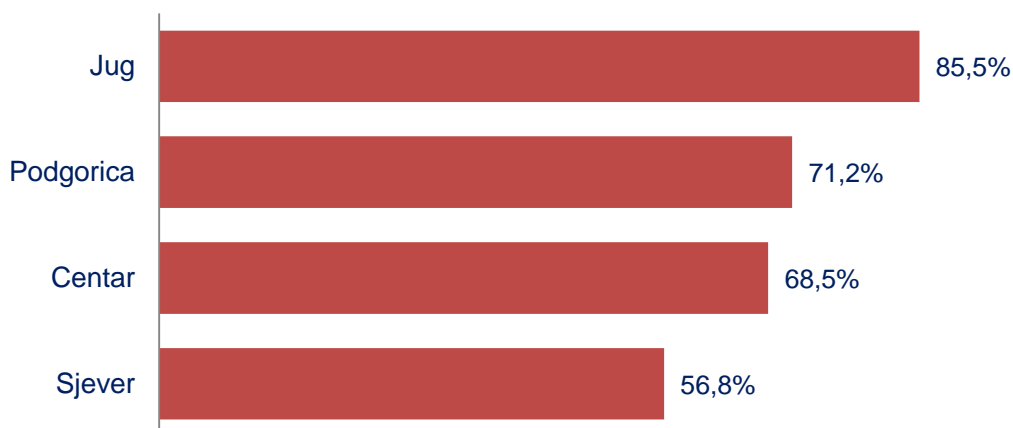
Kao najčešće navedeni razlozi zbog kojih domaćinstvo nema pristup Internetu kod kuće 54,7% domaćinstava je izjavilo da ne želi ili nema potrebu za Internetom, 42,8% domaćinstava je izjavilo da je pristup Internetu veoma skup, a 30,2% domaćinstava je izjavilo da je nedostatak vještina jedan od razloga zbog kojeg nemaju Internet kod kuće.

Tabela 2. Razlozi zbog kojih domaćinstvo nema pristup Internetu, (u %)²
(ispitanici su mogli dati više odgovora)

Razlozi:	
Ne želim ili nemam potrebu za Internetom	54,7
Pristup Internetu je suviše skup	42,8
Nedostatak vještina	30,2
Privatnost ili bezbjednost	20,3
Ima pristup Internetu negdje drugo	19,0
Drugi razlozi	8,5
Širokopolasni Internet nije dostupan	5,9

Kada je u pitanju teritorijalna zastupljenost Interneta u domaćinstvima, ona je najmanja na sjeveru i iznosi 56,8%, dok je u južnom regionu najveća i iznosi 85,5%.

Grafik 3. Zastupljenost Interneta u domaćinstvima prema teritorijalnoj cjelini

²Rezultati se odnose na ispitanike koji nemaju Internet.

Pristup Internetu u naseljima koja nijesu gradskog tipa iznosi 59,7%, dok je u naseljima koja su gradskog tipa pristup Internetu veći i iznosi 76,0%.

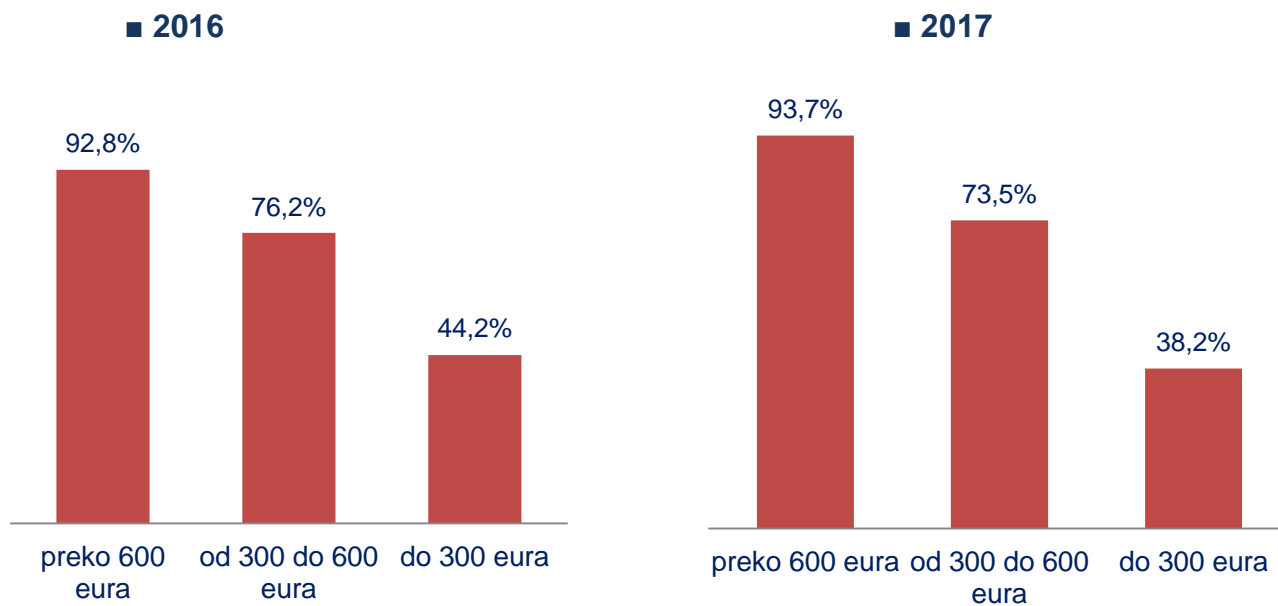
Pristup internetu kod kuće u naseljima koja nijesu gradskog tipa se povećao u odnosu na prošlu godinu za 3,6%.

Tabela 3. Pristup Internetu kod kuće, (u %)

Tip naselja	Crna Gora	
	2016	2017
Gradsko	76,8	76,0
Ostalo	56,1	59,7
Crna Gora	69,8	70,6

Rezultati istraživanja pokazuju da sa porastom prihoda raste i procenat domaćinstava koja imaju Internet.

Grafik 4. Domaćinstva koja imaju Internet prema prosječnom mjesečnom prihodu domaćinstva

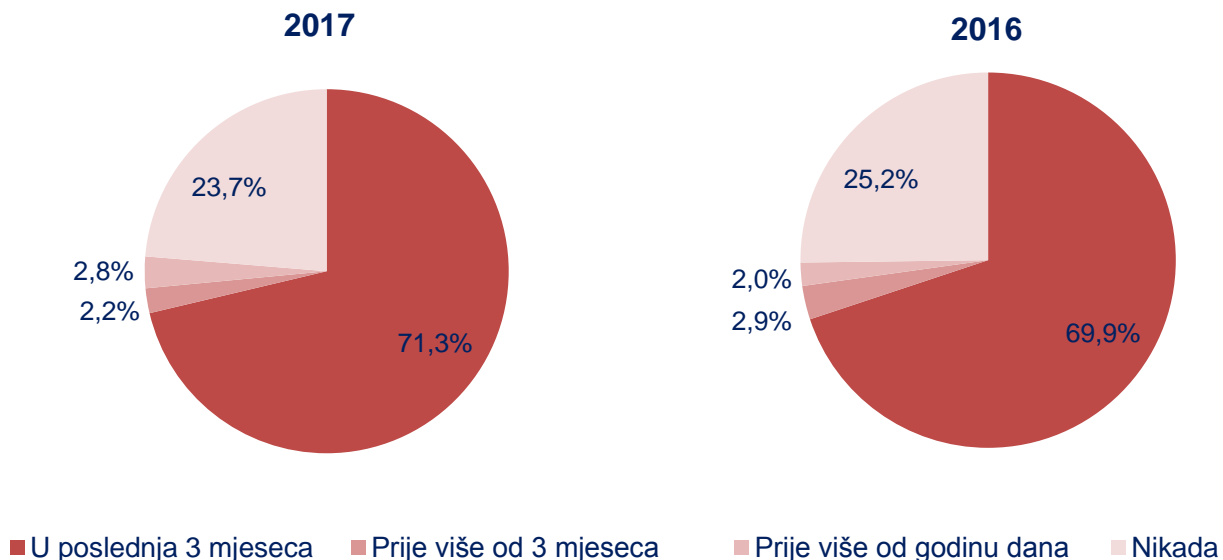

Lica

IKT istraživanje koje je sprovedeno u domaćinstvima, u skladu sa metodologijom Eurostat-a, **obuhvata pojedince koji imaju između 16 i 74 godine života.**

Broj lica koja su u posljednja 3 mjeseca koristila Internet iznosi 71,3%, od kojih je 86,4% Internet koristilo svakog dana ili skoro svakog dana, dok je 10,4% njih koristilo Internet najmanje jednom nedjeljno.

Grafik5. Lica koja su koristila Internet

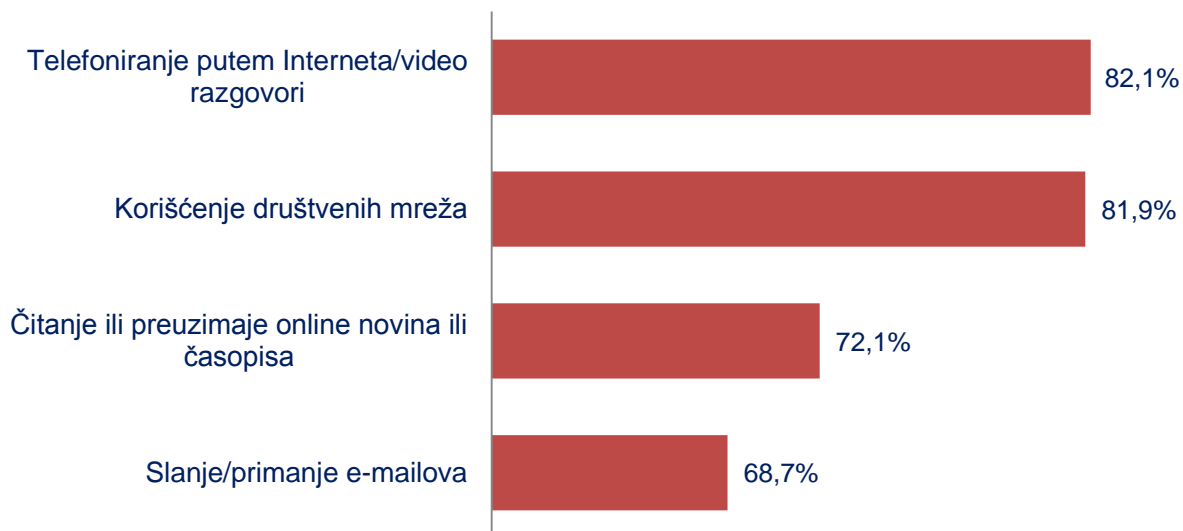

Tabela 4. Prosječno korišćenje Interneta prema starosti i polu, (u %) (odnosi se na lica koja su koristila Internet u posljednja 3 mjeseca)

Na osnovu podataka u Tabeli 5, lica koja su izjavila da koriste Internet uglavnom to rade svakog dana ili skoro svakog dana. Procenat korišćenja Interneta skoro svakog dana je veći kod žena i iznosi 87,7%, dok je kod muškaraca 85,7%.

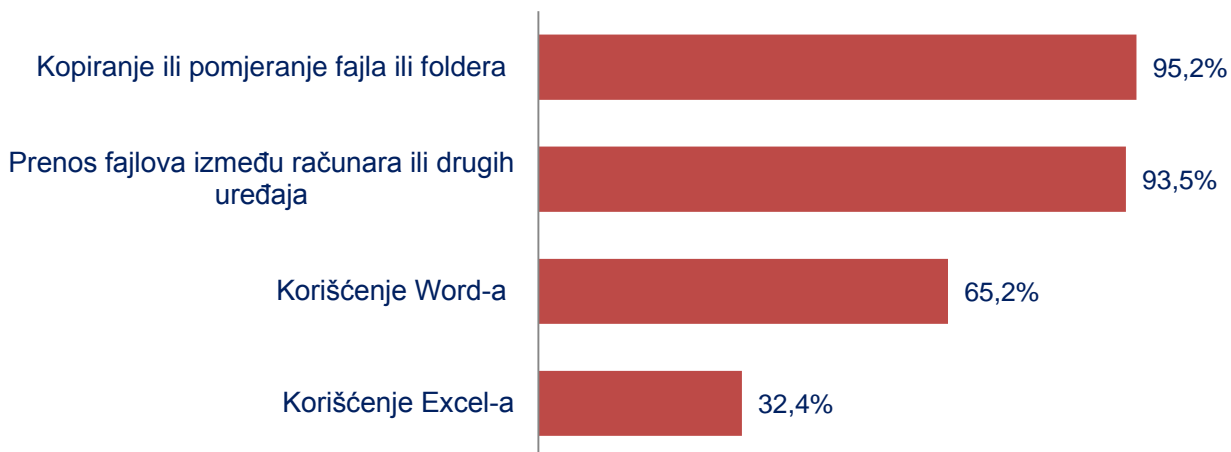
Korišćenje Interneta	Godine starosti						Pol		Ukupno
	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	muški	ženski	
Svakog dana ili skoro svakog dana	96,0	93,3	86,1	82,8	71,3	46,2	85,7	87,7	86,4
Najmanje jednom nedjeljno	4,0	6,3	10,2	11,0	21,3	42,9	11,6	8,1	10,4
Rjeđe nego jednom nedjeljno	0,0	0,4	3,7	6,2	7,4	10,8	2,7	4,2	3,2

Grafik 6. Koje ste aktivnosti preduzimali preko Interneta u privatne svrhe u posljednja 3 mjeseca?
(ispitanici su mogli dati više odgovora)

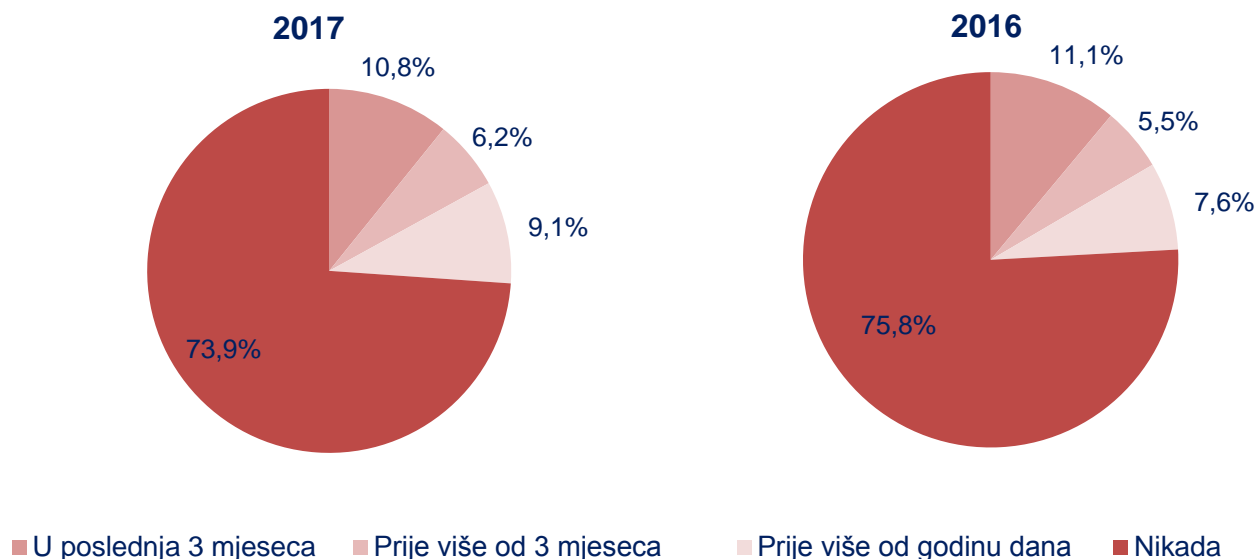
Aktivnosti koje su ispitanici najčešće preduzimali putem Interneta u privatne svrhe u posljednja 3 mjeseca su telefoniranje putem Interneta/video razgovori 82,1%, zatim korišćenje društvenih mreža 81,9%, dok je 72,1% lica izjavilo da su čitali ili preuzimali online novine ili časopise.

Grafik 7. Koje ste od navedenih računarskih aktivnosti obavljali, u posljednjih 12 mjeseci?
(ispitanici su mogli dati više odgovora)

Od aktivnosti koje su lica obavljala na računaru, 95,2% lica je računar koristilo za kopiranje ili pomjeranje fajla ili foldera, 93,5% lica je koristilo prenos fajlova između računara i drugih uređaja, 65,2% lica je koristilo Word, dok je Excel koristilo 32,4% lica.

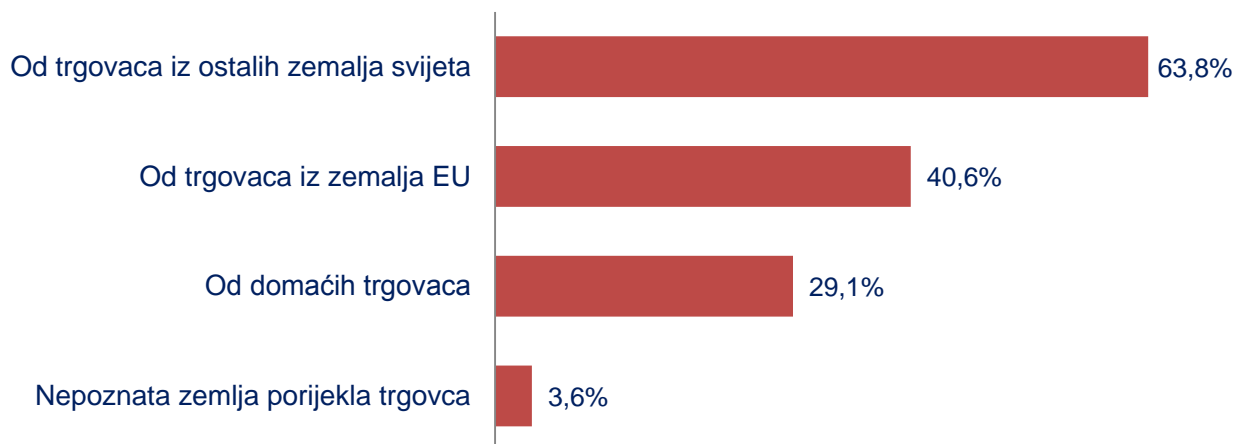
Grafik 8. Kada ste posljednji put kupili ili naručili robu ili usluge preko Interneta u privatne svrhe?

Procenat ispitanika koji nikada nijesu kupovali ili naručivali robu ili usluge putem Interneta iznosi 73,9%, dok procenat onih koji su kupovali ili naručivali robu ili usluge iznosi 26,1%. Vrste robe ili usluge koje su lica najčešće naručivala ili kupovala preko Interneta su:

- ✓ Odjeća, sportski proizvodi 77,7%
- ✓ Smještaj za odmor (hotel, itd.) 22,0%
- ✓ Filmovi, muzika 10,9%
- ✓ Farmaceutski proizvodi 7,5%
- ✓ Video igrice, drugi računarski softveri i njihovi dodaci 5,3%

Grafik 9. Od koga ste kupili/naručili proizvode ili usluge preko Interneta u posljednjih 12 mjeseci, u privatne svrhe? (ispitanici su mogli dati više odgovora)

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Zavod za statistiku Crne Gore sprovodi istraživanje o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori. Ovo istraživanje se odnosi na upotrebu informaciono-komunikacionih tehnologija od strane domaćinstava i pojedinaca.

Nadamo se da će ovo istraživanje pružiti korisnicima dovoljno podataka o trenutnom stanju u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija i da će poslužiti kao dobra osnova za planiranje njenog daljeg razvoja.

Osnovne informacije o istraživanju:

- ✓ Istraživanje je sprovedeno u periodu od 1 - 15. aprila 2017. godine.
- ✓ Anketno istraživanje – intervju licem u lice.
- ✓ Dvoetajni stratifikovani uzorak. Veličina uzorka 1200 domaćinstava, odnosno 1200 lica.
- ✓ Ciljna domaćinstva su sva domaćinstva sa najmanje jednim članom koji ima između 16 i 74 godine života.
- ✓ Ciljna populacija za lica su sva lica koja imaju između 16 i 74 godine života.
- ✓ Referentni period su tri mjeseca koja su prethodila anketiranju na terenu.

Podaci se publikuju i na našem web sajtu www.monstat.org

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremo:

Miloš MALTEZ

Tel. +382-20-230-791

E-mail: contact@monstat.org